

niko SERVODAN NEWS

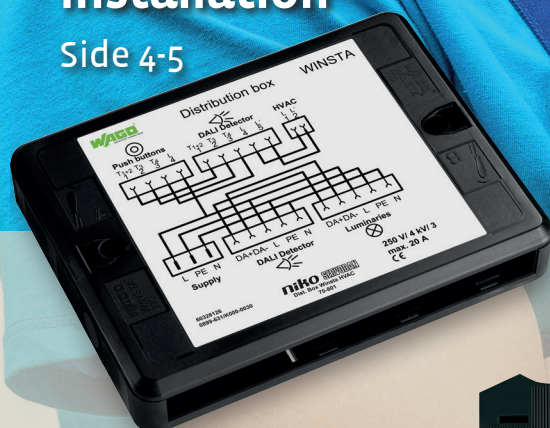
Sommer 2017

NYT support- koncept

Side 6-7

Fordelingsbokse sikrer fejlfri installation

Side 4-5

HURTIGT OG ENKELT SENSORER MED KABLER OG STIK

Side 2-3

Niko-Servodan News

Sommer 2017

Niko-Servodan News udgives af:

Niko-Servodan A/S

6400 Sønderborg

Tlf. 74 42 47 26

info@niko.dk

www.niko.dk

Redaktion: Charlotte Warming Hansen
og Kenneth Christophersen
(ansvarshavende)

Niko-Servodan News må gerne citeres
med kildeangivelse.

Der tages forbehold for trykfejl og
specifikationsændringer.

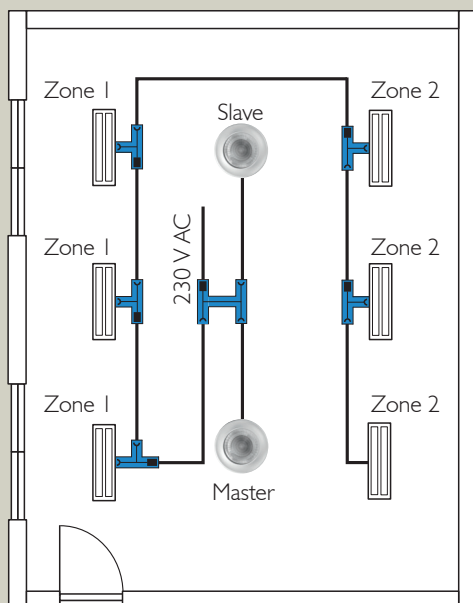
INSTALLATION MED STIK

DALI-sensorer med stik – det betaler sig

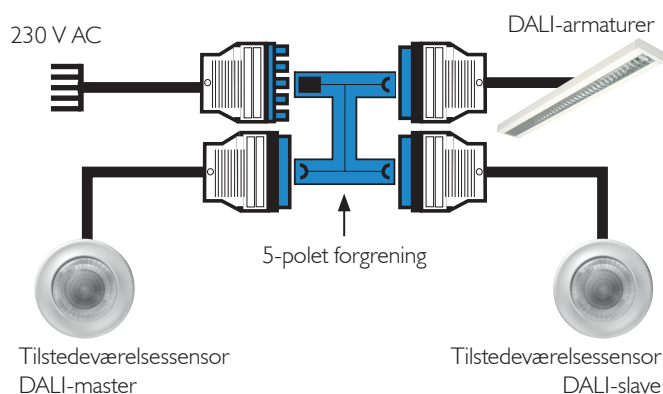
Ved større projekter kan det være en fordel at anvende stik til installationen. Når sensorer og armaturer monteres med standard installationsstik, kan du hurtigt og enkelt installere en energibesparende zoneopdelt DALI-dagslysstyring.

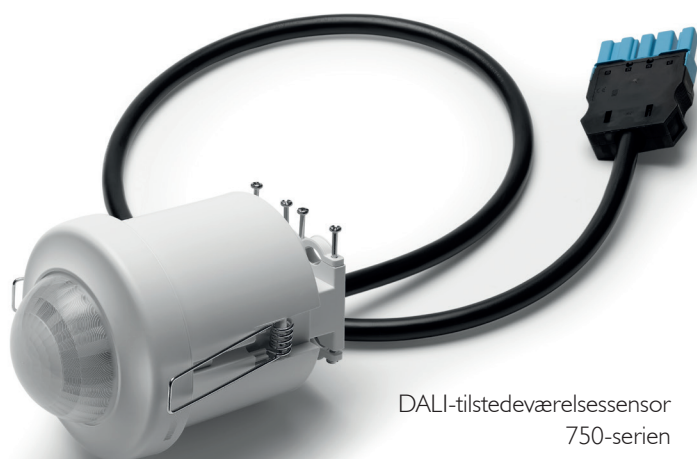
Reduceret installationstid

Når du anvender installationsstik, reducerer du installationstiden, samtidig med at du minimerer risikoen for montagefejl. Stikkene kan nemlig ikke kobles forkert sammen, og du undgår dermed at skulle anvende tid og ressourcer på at identificere og rette eventuelle fejl. Du sparer installations-tid, mens du sikrer kvaliteten.

Princip for lokale med 2 dagslyszoner installeret med stik. Sensorer og armaturer er forbundet via 5-polede kabler med stik og forgreninger.

DALI-tilstedeværelsessensor
750-serien

DALI-tilstedeværelsessensor
Basic / 650-serien

WAGO WINSTA® **wieland gesis®**

NYHED

DALI-SENSORER MED KABLER OG STIK FAST SORTIMENT INTRODU CERES

Niko-Servodan har igennem de seneste år leveret DALI-sensorer monteret med kabler og stik fra både WAGO - WINSTA® og Wieland - gesis®. Disse er blevet produceret og specificeret individuelt i henhold til det enkelte projekt.

Den stigende efterspørgsel på sensorer med stik betyder, at vi nu opretter et fast sortiment af sensorer monteret med kabler og stik. Det faste sortiment omfatter alle planforsænkede DALI-sensorer (Basic/650-serien/750-serien) i alle varianter (standard/højloft/trådsløs) og leveres med enten et eller to kabler monteret med WINSTA®- eller gesis®-stik.

De øvrige komponenter (forgreninger mv.), du skal anvende til installationen, leveres af henholdsvis WAGO og Wieland.

FORDELINGSBOKSE

NYHED

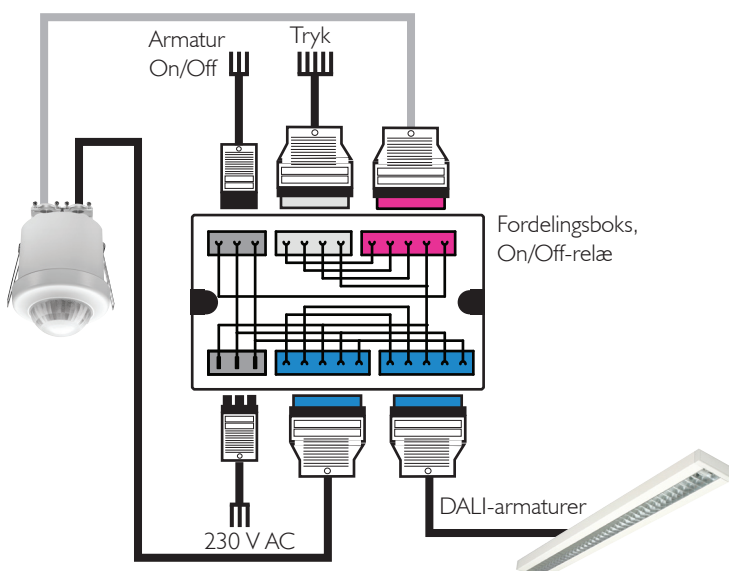
Fejlfri installation af funktioner

Niko-Servodan lancerer nu 5 fordelingsbokse, som gør det enkelt at tilføje funktioner til installationer udført med installationsstik. Alle fordelingsbokse giver desuden mulighed for, at brugeren manuelt kan overstyre den automatiske lysstyring via standard 230 V tryk.

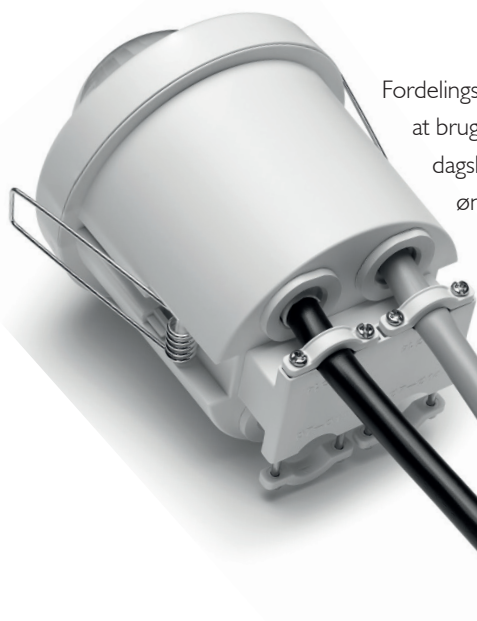
Vælg boks efter funktion

Du vælger fordelingsboks alt efter hvilken funktion, du ønsker at tilføje i din installation. Tilstedeværelsessensorer, armaturer, tryk og andre enheder kobles direkte til fordelingsboksen.

Stikkene på de enkelte komponenter er unikke, og de kan derfor ikke kobles forkert sammen. Det sikrer en hurtig og fejlfri installation af funktioner. Det kan give en betydelig tidsbesparelse på installation og efterfølgende fejlretning.

Installationsprincip med fordelingsboks type 70-802 som eksempel.

Fordelingsboksen giver mulighed for, at brugeren kan overstyre den automatiske dagslysstyring via 230 V tryk. Hvis dette ønskes, anvendes sensorer monteret med 2 kabler med stik.

BOKSE OG FUNKTIONER

WINSTA® og gesis®

Der er introduceret 5 fordelingsbokse, som anvendes sammen med Niko-Servodans DALI-sensorer monteret med kabler og WINSTA®-stik. Efterfølgende vil der blive introduceret tilsvarende fordelingsbokse til installationer med gesis®-stik. Disse leveres fra september.

De nødvendige tilslutningsstik til fordelingsboksen medfølger. Sensorer med kabler leveres af Niko-Servodan, de øvrige komponenter (forgreninger mv.), du skal anvende til installationen, leveres af henholdsvis WAGO og Wieland.

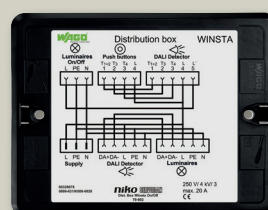
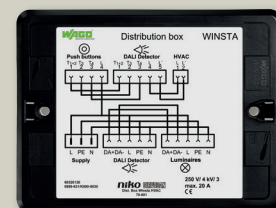
WAGO WINSTA®

wieland gesis®

Styring af HVAC

Type 70-801

Anvendes til styring af HVAC via tilstedeværelsessensor. HVAC aktiveres kun ved tilstedeværelse og deaktiveres efterfølgende, når lokalet forlades.

On/Off-relæ

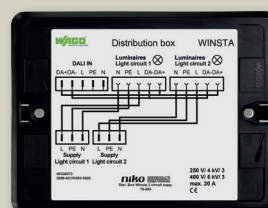
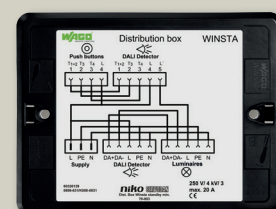
Type 70-802

Anvendes til styring af armatur uden DALI-forkoblinger i sekundær zone.

Standby minimering

Type 70-803

Afbryder spændingsforsyningen til armaturerne fuldstændigt (0 watt), når belysningen ikke er tændt.

Opdeling i 2 grupper

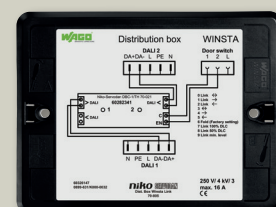
Type 70-804

Opdeler installationen i 2 grupper, så retningslinjerne for forsamlingslokaler, flugtveje og fælles adgangsveje iht. Stærkstrømsbekendtgørelsen overholdes.

Foldedørsløsning - link

Type 70-805

Anvendes til at udføre foldedørsløsning med overstyring af dagslysstyringen samt til udvidelse af DALI-segmentet til flere end 64 armaturer.

Vi har udgivet en brochure med vores sortiment af DALI-sensorer med kabler og WINSTA®-stik samt fordelingsbokse.

Brochuren indeholder desuden 5 applikationsløsninger, der viser, hvordan komponenter kan indgå i installationen.

Brochuren kan downloades og bestilles på www.niko.dk/brochurer

NYT SUPPORTKONCEPT

FAST
PRIS

Vi klarer konfiguration og idriftsætning

Niko-Servodan tilbyder nu konfiguration og idriftsætning til fast pris - baseret på antal sensorer. Det giver dig et bedre overblik over omkostninger til etablering af lysstyring allerede ved projektstart. Samtidig drager du fordel af den erfaring og kompetence, vi har opbygget igennem årene.

Når du har udført installationen, kommer vi ud på projektadressen, hvor vi sammen gennemgår projektet inden konfiguration og idriftsætning påbegyndes. Ved at udnytte vores kompetencer får du sikkerhed for en effektiv gennemførelse af dit lysstyringsprojekt, så det fejlfrit og rettidigt kan overdrages til projektudbyder uden ubehagelige overraskelser. Omkostningerne kender du på forhånd – og i prisen er inkluderet kørsel i hele landet (brofaste øer).

Udarbejdelse af projektforslag**– gratis og uforpligtende**

Tilbuddet om konfiguration og idriftsætning er en del af vores supportkoncept, hvor vi tilbyder at udarbejde projektforslag til dine lysstyringsprojekter. Vi leverer et færdigt projektforslag, der inkluderer anbefalet komponentliste med tilhørende datablade samt en funktionsbeskrivelse baseret på rumtype.

Funktionsbeskrivelsen er lavet ud fra udbudsmaterialet eller i dialog med rådgiver. Det hele er helt uforpligtende og uden omkostninger for dig.

KONTAKT OS - vi er klarTel. 74 42 47 26 - projekt@niko.dk

Support/Hotline

Jacob Peter Gerkens Servicetekniker
Tlf. 73 42 76 30
jpg@niko.dk**Svend Knudsen**Servicetekniker
Tlf. 73 42 76 22
skn@niko.dk**Susanne Rasztar**Servicetekniker
Tlf. 73 42 76 11
sra@niko.dk

Projektering

Thomas Toft Nielsen Projektberegner
Tlf. 73 42 76 48
ttn@niko.dk**Hein Kragh Thomsen**Projektberegner
Tlf. 73 42 76 25
hkt@niko.dk**Flemming Lindeskov**Project Sales Manager
Tlf. 23 66 30 40
fli@niko.dk

Supportkoncept

Projektering

Placering af sensor på plantegning

Leveres på PDF eller AUTO CAD

GRATIS

Komponentliste

Med anbefalede sensorer

GRATIS

Funktionsskema på lokaletypeniveau

For de anbefalede lysstyringsløsninger (forudsætter adgang til udbudsmateriale)

GRATIS

Tekniske data

For de anbefalede lysstyringsløsninger - kan anvendes for KS (Kvalitetssikring)

GRATIS

Gennemgang af projektforslag

Projektkonsulent gennemgår projektmaterialet

GRATIS

Teknisk support og vejledning for installation og idriftsætning

Telefonsupport

GRATIS

Træning i konfiguration og idriftsætning af sensorer

1 times træning på projektdressen

GRATIS

Ved mere end 100 sensorer - ellers kr. 600.-

Konfiguration og idriftsætning

Niko-Servodan tilbyder konfiguration og idriftsætning af stand alone sensorer, der indgår i projektet.

Inden konfiguration og idriftsætning afholder installatør og tekniker fælles kick-off-møde på projektdressen, hvor projektmateriale og lokation gennemgås.

61-120 sensorer (foretages evt. over 2 dage)

Konfiguration og idriftsætning af stand alone sensorer*).

Kr. 9995.-

41-60 sensorer

Konfiguration og idriftsætning af stand alone sensorer*).

Kr. 5995.-

16-40 sensorer

Konfiguration og idriftsætning af stand alone sensorer*).

Kr. 4995.-

1-15 sensorer

Konfiguration og idriftsætning af stand alone sensorer*).

Kr. 2995.-

Programmering og idriftsætning af KNX-sensorer og NHC-system

Indhent tilbud

Alternativ programmering og idriftsætning

F.eks. hjælp fra tekniker via Team Viewer

Indhent tilbud

Priser er i DKK ekskl. moms. Kørsel er inkl. i hele landet (brofaste øer).

*) Indhent tilbud, hvis der indgår DALI-scenariestyling i installationen

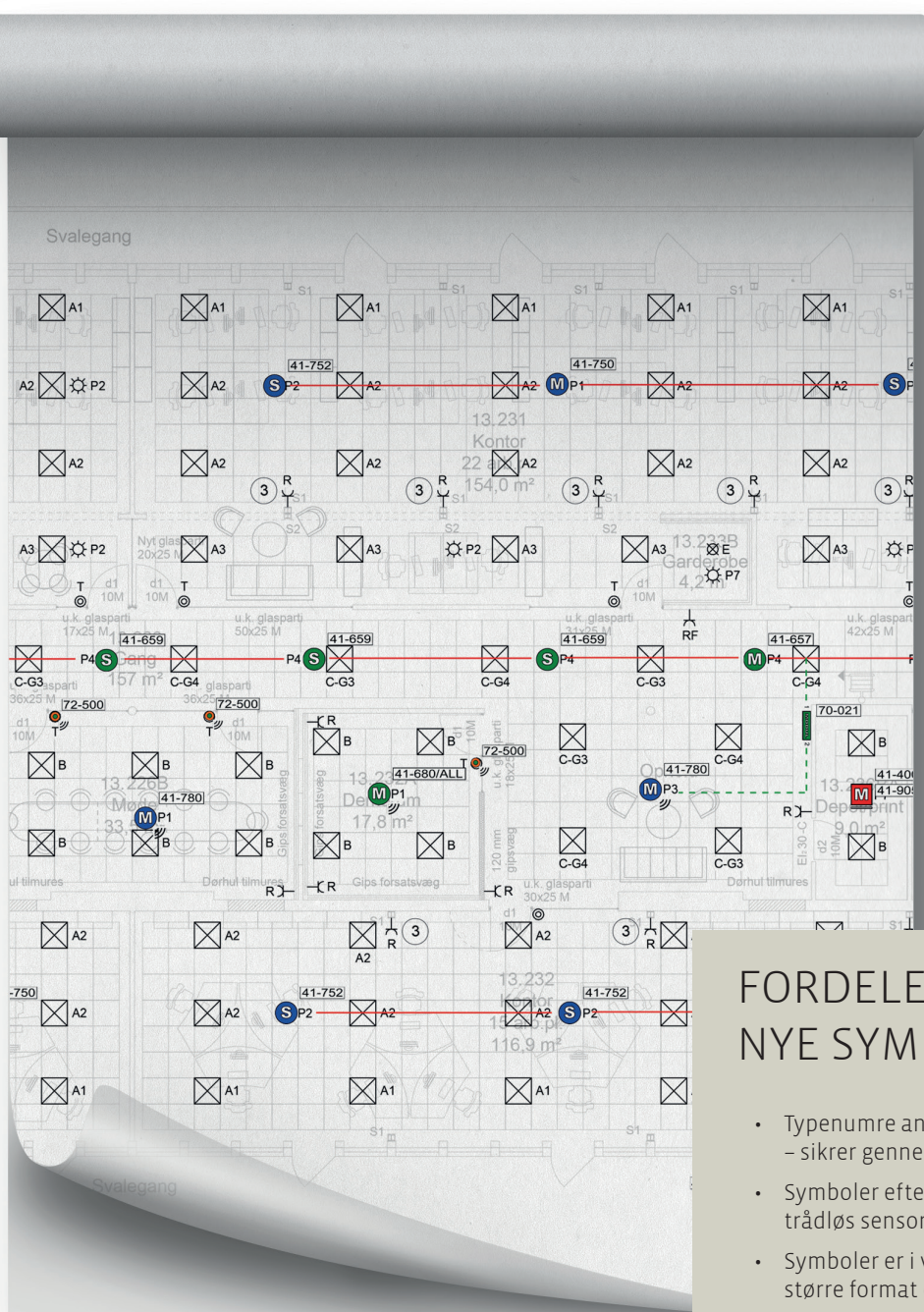
Besøg på projektdressen vil altid være iht. aftale med installatør, og arbejdet udføres altid, mens en tekniker fra installatøren er til stede på pladsen. Det forudsættes, at der er fri adgang til alle lokaler, at sensorer, betjeningstryk samt lysarmaturer er korrekt installeret, og at der er spænding på anlægget. Skal der anvendes tid på fejlsøgning og fejlretning af installationen, vil anvendt tid blive faktureret til gældende timepris. Der idriftsættes udfra valgt standardkonfiguration. I øvrigt henvises til Niko-Servodans generelle salgs- og leveringsbetingelser.

NYE FORBEDREDE SYMBOLER

Projektforslag på plantegning giver bedre overblik

Ved udarbejdelse af projektforslag tilbyder vi at angive den foreslåede løsning på en udleveret plantegning. For at sikre et hurtigt overblik over løsningen, har vi opdateret de symboler, vi anvender på plantegningen. Symbolerne er blevet væsentligt mere genkendelige og gennemskuelige. Samtidig er symbolerne i højere opløsning, så projektforslag kan printes i større format end tidligere. Projektforslag bliver udleveret i PDF- eller AutoCAD-format.

NYHED

FORDELE VED DE NYE SYMBOLER

- Typenumre angivet på symboler – sikrer gennemskuelighed
- Symboler efter produkttype, eks. loft- eller vægsensor, trådløs sensor, DALI sensor mv.
- Symboler er i væsentlig bedre opløsning – tillader print i større format og i bedre kvalitet

Den populære vægmonterede bevægelsessensor, som passer til dansk afbrydersystem, er nu også tilgængelig i EURO-format.

Den robuste bevægelsessensor har en rækkevidde på 9 m i 180° og er ideel til små sekundære rum. Sensoren kan fungere enten som master- eller slaveenhed. Der kan tilsluttes op til 10 slaveenheder til en master.

Sensoren tænder lyset automatisk, når der registreres aktivitet, og luxniveauet er under det indstillede niveau. Når der ikke længere er aktivitet, slukker lyset automatisk efter den forudindstillede tid.

Bevægelsessensoren er forsynet med en trykknop i toppen af sensoren. Ved et kort tryk kan lyset tændes og slukkes manuelt. Ved et langt tryk vil lyset tænde konstant i

4 timer. Ønskes denne funktion afbrudt, trykkes der blot igen, og lyset vil slukke. Hvis der stadig registreres aktivitet, vil belysningen tænde igen efter 10 sek.

Bevægelsessensor 180°,
EURO-format
Type 41-204

Bevægelsessensor 180°,
Dansk afbrydersystem
Type 41-203

IDEELT TIL GLASVÆGGE

Vietz valgte tråd- og batteriløse tryk

Sparede både tid og penge ved at installere tråd- og batteriløse tryk ved udvidelse af Ecopark i Aarhus.

Ecopark i Aarhus er blevet udvidet med tyve nye kontorer. Kontorerne er primært med glasvægge, og derfor blev det i projektet foreskrevet, at der skulle anvendes trådløse tryk. Vietz El-installation A/S havde el-entreprisen og valgte at installere tråd- og batteriløse tryk fra Niko-Servodan.

"Vi havde ingen erfaring med de trådløse tryk fra Niko-Servodan", fortæller Poul-Henning Vietz, der er indehaver af Vietz El-installation A/S. "Men vi blev foreslået at prøve dem, og det har vi bestemt ikke fortrudt".

"Trykkene krævede ingen fortrådning og var hurtigt sat op," fortsætter han. "Vi anvendte derfor trådløse tryk til hele projektet, ikke kun på glasvægge. Derved undgik vi at skulle fræse riller til fortrådning og sparede på den måde både tid og penge".

BATTERILØS OG VEDLIGEHOJDELSESFRI

De trådløse tryk kræver intet batteri, da de er baseret på EnOcean-teknologien.

Det betyder, at når man aktiverer trykket, genereres der automatisk energi nok, til at trykket kan kommunikere med sensoren.

Løsningen er dermed helt vedligeholdelsesfri.

Ærgerligt at bruge tid på at skifte batterier

De trådløse tryk kræver intet batteri, og løsningen er dermed helt vedligeholdelsesfri.

"Tidligere har vi installeret trådløse tryk med batterier. Når kunden ringede og sagde, at de ikke virkede, var det ærgerligt at sende en elektriker ud for blot at konstatere, at der skulle skiftes batteri", fortæller Poul-Henning Vietz. "Det giver en dårlig kundeoplevelse at få en faktura for dette, og jeg vil meget hellere tjene mine penge på en anden måde end at skifte batterier. Dette undgår vi med de batteriløse tryk, og vi har indtil nu heller ikke haft et eneste fejlkald på dem."

I forbindelse med udvidelsen blev der installeret DALI-dagslysstyring. Til dette har Vietz El-installation A/S anvendt EnOcean-varianten af Niko-Servodan DALI-sensor, som kommunikerer med de tråd- og batteriløse tryk.

Der findes 4 varianter af tråd- og batteriløse tryk

2-tryk uden symboler
Type 72-500

2-tryk med symboler
Type 72-501

4-tryk uden symboler
Type 72-510

4-tryk med symboler
Type 72-512

Vi anvendte trådløse tryk til hele projektet, ikke kun på glasvægge. Derved undgik vi at skulle fræse riller til fortrådning og sparede på den måde både tid og penge.

”

Poul-Henning Vietz

Indehaver af Vietz El-installation A/S

Opnå
energibesparelse
- også efter manuel
justering.

Ønske fra Rambøll gav mere

fleksibel dagslysstyring

Nu kan den energioptimerede dagslysstyring fortsætte dagen igennem, også når brugeren manuelt justerer belysningen.

I jagten på energibesparelser har Odense Kommune siden 2013 kørt projekt Energy Lean, som skal bidrage til at reducere CO₂-udslippet på kommunens bygninger med 40 %. Odense Kommune har derfor investeret kr. 225 mio i projektet, som man regner med at få retur i form af besparelser over de næste 15 år.

I forhold til energibesparelser på belysning har Odense Kommune, i samarbejde med Rambøll, arbejdet på at skifte til LED-armaturer og installere lysstyring i kommunens bygninger. Det var i den forbindelse, at rådgivende ingeniør Allan Fjeldgaard fra Rambøll fremkom med ønsket om en mere

Allan Fjeldgaard,
Rådgivende ingeniør,
Rambøll Odense

fleksibel løsning: "Vi vil gerne give brugeren mulighed for at justere belysningen manuelt, men samtidig vil vi jo nødtigt gå glip af den energibesparelse, som automatisk dagslysstyring giver".

Indtil nu har standarden på alle DALI-sensorer været, at brugeren ved manuel justering af belysningen fuldstændigt deaktiverer dagslysstyringen.

Allan Fjeldgaard fortæller: "Hvis man manuelt justerer lyset om morgenen, så går man normalt glip af den energibesparelse, som dagslysstyringen bidrager med, når der senere på dagen er et større dagslysindfald."

Ønsket fra Rambøll betød, at Niko-Servodan gik i gang med at finde en løsning for fortsat dagslysstyring, når brugeren justerer belysningen manuelt via tryk.

Portfolio Manager ved Niko-Servodan, Henrik Norén fortæller: "Vores udgangspunkt var egentligt at lave en kundespecifik løsning til Energy Lean. Men hurtigt stod det klart for os, at løsningen også måtte være relevant for andre. Vi besluttede derfor at inkludere løsningen i vores seneste softwareopdatering, som blev frigivet i efteråret 2016."

Løsningen er blevet anvendt i de installationer, som Bravida, Kemp & Lauritzen og All-tek renoverede i forbindelse med Energy Lean 2016. I Energy Lean 2017 anvendes denne løsning også.

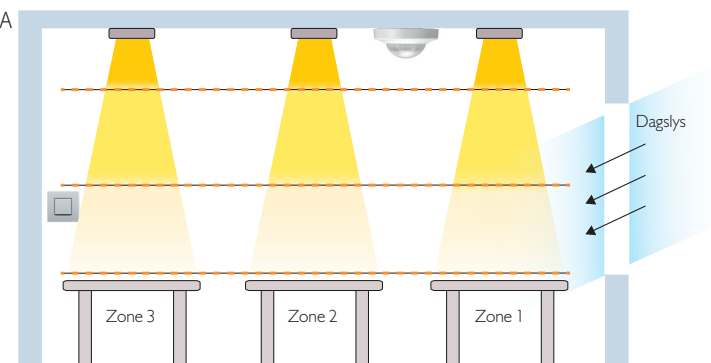
Spurvelundskolen er en af de bygninger, hvor Odense kommune har energirenoveret belysningen i forbindelse med projekt Energy Lean. Installationen er konfigureret, så den energioptimerede dagslysstyring fortsætter, også når brugeren manuelt justerer lysniveauet.

Foto af FRIIS & MOLTKE.

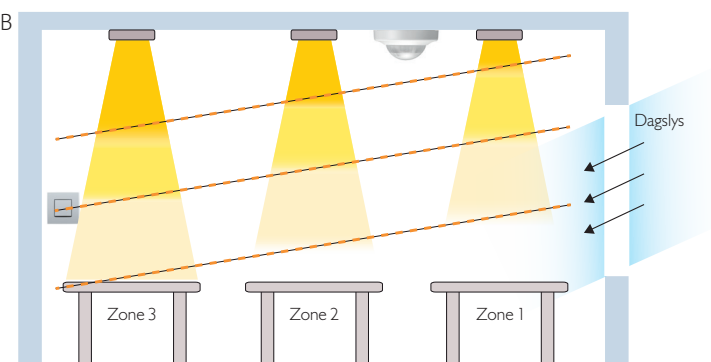

Fig. A

Traditionel manuel styring af lys = Overstyring af dagslysstyring

Fig. B

Manuel styring af lys med energioptimeret dagslysstyring

NYHED

BRUGER-DEFINERET LUXINDSTILLING

Den nye funktion i DALI-sensorerne giver mulighed for energioptimeret dagslysstyring, også når brugeren manuelt justerer belysningen.

Dagslysstyringen, og derved energioptimeringen, fortsætter med udgangspunkt i det lysniveau, som brugeren manuelt har indstillet (fig. B).

Først, når lokalet forlades eller ved aktivt tryk, vil dagslysstyringen vende tilbage og følge det luxniveau, som installationen er konfigureret med som standard.

Funktionen er tilgængelig på nye DALI-sensorer fra Niko-Servodan, og benævnes "Bruger-defineret luxindstilling". Den aktiveres via appen Niko Sensor Tool.

Ingen begrænsninger med DALI-linkmodul

Enkel installation af halbelysning

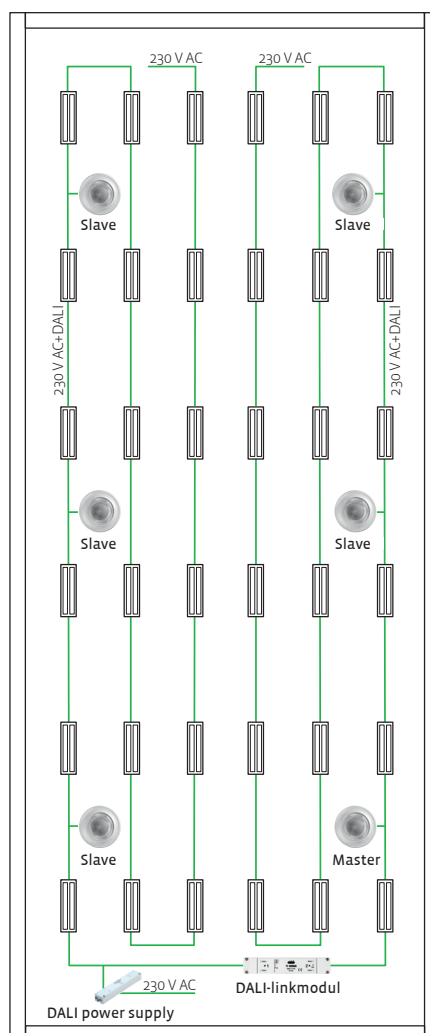
DALI-linkmodul gør det enkelt at installere en stand-alone DALI-løsning i haller og andre større belysningsanlæg.

DALI-protokollen foreskriver, at man maksimalt kan installere 64 DALI-enheder på den enkelte DALI-bus. Dette er normalt rigeligt til de fleste DALI-installationsløsninger.

Det kan dog være en udfordring, når man installerer helt store belysningsanlæg i f.eks. idrætshaller, industrihaller og lign. Her kan antallet af DALI-enheder godt komme op på mere end de 64 enheder, som DALI-protokollen tillader.

DALI-linkmodulet fra Niko-Servodan gør det enkelt at omgå denne begrænsning. Det gøres ved at opdele installationen i det nødvendige antal DALI-segmenter af hver max. 64 DALI-enheder. Derefter forbinder man DALI-segmenterne med DALI-linkmodulet, som har en repeater-funktion indbygget. Linkmodulet overfører alle DALI-kommandoer til de forbundne DALI-segmenter, og på den måde kan man i princippet tilslutte et uendeligt antal DALI-enheder til en installation. For installatøren er der tale om en enkel stand-alone løsning, der sjældent kræver programmering.

Hvert DALI-segment skal forsynes fra egen DALI-strømfor- syning. DALI-linkmodulet kan også bruges i forbindelse med en DALI-Gateway.

Installation i hal, hvor der indgår mere end 64 DALI-enheder, da hvert armatur har 2 DALI-spoler

DALI-linkmodul
Type 70-021

Mange armaturer er udstyret med 2 DALI-spoler og udgør dermed 2 DALI-enheder på bussen. I haller og lignende kan man derfor godt støde på grænsen for 64 DALI-enheder per DALI-segment. DALI-linkmodulet kan være en god og enkel løsning på denne udfordring.

STENHUSHALLEN

DALI-linkmodul i Stenhushallen

Marts 2017 blev Stenhushallen i Holbæk indviet som den tredje idrætshal på Stenhus Gymnasium og HF. Den nybyggede hal skal supplere de to eksisterende haller, der ikke længere har tilstrækkelig kapacitet til de mange sportsaktiviteter fra Stenhus Gymnasium, Sports College, Stenhus Kostskole og inden længe det internationale elite-badmintoncenter – Center of Excellence.

Halbelysningen består af 42 armaturer med hver 2 DALI-drivere (84 + 1 DALI-enheder), altså mere end de 64 DALI-enheder, DALI-standarden tillader. DALI-installationen er derfor udvidet via et DALI-linkmodul type 70-021.

Bygherre: Stenhus Gymnasium og HF, Holbæk

Installatør: Aut. El-installatør
Niels Viggo Nielsen & Søn ApS,
St. Merløse

Løsning: DALI-installation med DALI-højloftsensoren 41-761 udvidet via DALI-linkmodul 70-021.

Hallyset er lagt sammen i zone 1 og kan styres ved hjælp af 3 stk. ens svagstrømstryk med 2 tændinger og 2 scenarier:

- Tænd/sluk lys 300 Lux via PIR + dæmp op/ned i hele hallen
- Tænd/sluk tribunelys (On/Off)
- Scenariekald på 500 lux
- Scenariekald på 800 lux (max).

Lyset på tribunen (On/Off) er lagt i en zone for sig med et DALI-relæ type 70-980.

Har du styr på belysning ved smartboards?

Nu kan du oprette en multizone med armaturer, som allerede indgår i en eller flere dagslyszoner. En multizone kan tændes, slukkes eller dæmpes separat og er derfor en ideel løsning f.eks. ved smartboards. Når multizonen ved smartboardet slukkes eller dæmpes, står smartboardet knivskarpt, imens den øvrige belysning i lokalet følger den almindelige dagslysstyring.

Tavlebelysning til lavere omkostninger

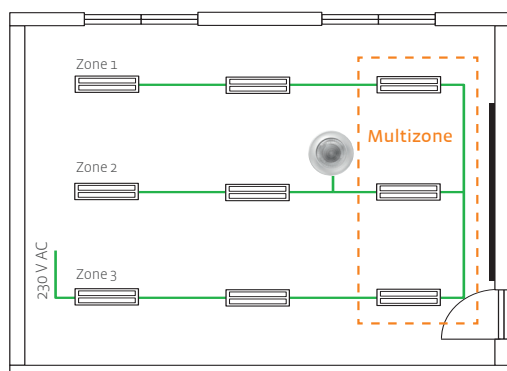
Multizone kan også bruges som tavlebelysning. Når multizonen er tændt, fungerer armaturerne som tavlebelysning, og den øvrige belysning følger dagslysstyringen. Armaturerne udnyttes derved til 2 funktioner, hvilket betyder færre omkostninger til armaturer, fortrådning og installation.

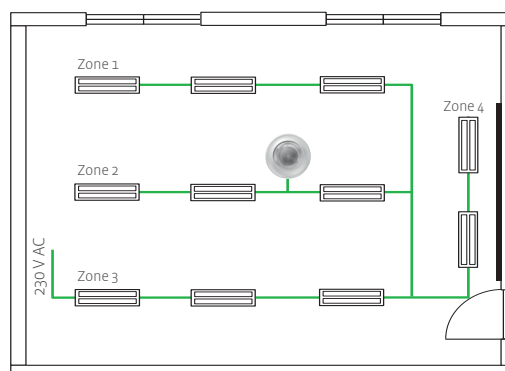
Multizone kan konfigureres med DALI-sensorer fra Niko-Servodan. Konfiguration sker hurtigt og enkelt via Niko Sensor Tool app.

Se filmen om Multizone

Klasselokale med multizone til smartboard eller tavle

Klasselokale med traditionel tavlebelysning i sekundær zone

niko SERVODAN